2021. január 19., kedd

P9_TA(2021)0004

A nemzetközi kereskedelmi szabályok alkalmazása és érvényesítése terén az Unióra ruházott jogok gyakorlása ***I

Az Európai Parlament 2021. január 19-i jogalkotási állásfoglalása a nemzetközi kereskedelmi szabályok alkalmazása és érvényesítése terén az Unióra ruházott jogok gyakorlásáról szóló 654/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2021/C 456/27)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2019)0623),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 207. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0197/2019),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az Európai Bíróság 2/15. számú véleményére [1],

— tekintettel a WTO Fellebbezési Testületének válságáról szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására [2],

— tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2020. november 4-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,

— tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,

— tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére (A9-0133/2020),

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;

2. jóváhagyja a Parlament, a Tanács és a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt együttes nyilatkozatait;

3. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatait;

4. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P9_TC1-COD(2019)0273

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2021. január 19-én került elfogadásra a nemzetközi kereskedelmi szabályok alkalmazása és érvényesítése terén az Unióra ruházott jogok gyakorlásáról szóló 654/2014/EU rendelet módosításáról szóló (EU) 2021/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2021/167 rendelettel.)

---

[1] ECLI:EU:C:2017:376.
[2] Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0083.

2021. január 19., kedd

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

A Bizottság, a Tanács és az Európai Parlament együttes nyilatkozata a harmadik országok kényszerítő intézkedésektől való elrettentésére és ezen intézkedések ellensúlyozására szolgáló eszközről

A Bizottság tudomásul veszi a Parlament és a tagállamok aggályait egyes harmadik országok azon gyakorlatát illetően, hogy az Uniót és/vagy tagállamait bizonyos szakpolitikai intézkedések meghozatalára vagy visszavonására próbálják kényszeríteni. A Bizottság osztja azt a nézetet, hogy az ilyen gyakorlatok komoly aggályokat vetnek fel. A Bizottság megerősíti azon szándékát, hogy tovább vizsgálja egy olyan eszköz lehetőségét, amely elősegítené a harmadik országok eltántorítását kényszerítő intézkedések bevezetésétől vagy az ilyen intézkedések ellensúlyozását, és amely lehetővé tenné az ilyen intézkedések által kiváltott ellenintézkedések gyors elfogadását. A Bizottság folytatni kívánja az értékelést, és ezen értékelés alapján – valamennyi releváns körülményt figyelembe véve – el kíván fogadni egy olyan mechanizmust biztosító jogalkotási javaslatot, amely a nemzetközi joggal összhangban lehetővé teszi az ilyen intézkedésektől való eltántorítást vagy azok ellensúlyozását. A Bizottság elnökének a Parlament elnökének és a Tanács hivatalban lévő elnökének címzett, 2020. szeptember 16-i szándéknyilatkozatában bejelentettek szerint a Bizottság legkésőbb 2021 végéig vagy – amennyiben egy harmadik ország kényszerítő intézkedése szükségessé teszi – ennél korábban elfogadja a javaslatot.

A Tanács és az Európai Parlament tudomásul veszi a Bizottság azon szándékát, hogy javaslatot nyújtson be a harmadik országok kényszerítő intézkedésektől való elrettentésére és azok ellensúlyozására szolgáló eszközre vonatkozóan. Mindkét intézmény elkötelezett amellett, hogy társjogalkotóként betöltse intézményi szerepét, és kellő időben megfontolja a javaslatot, figyelembe véve az Unió nemzetközi közjog és WTO-jog szerinti kötelezettségeit, valamint a nemzetközi kereskedelem vonatkozó fejleményeit.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozata

Az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak elérése érdekében az Unió továbbra is elkötelezett a nemzetközi vitarendezés, a szabályokon alapuló kereskedelem és a nemzetközi együttműködés többoldalú megközelítése mellett. Az Unió együtt fog működni a WTO vitarendezési mechanizmusának reformjára irányuló minden olyan törekvésben, amely biztosítani tudja a WTO Fellebbezési Testületének hatékony működését.

A Bizottság nyilatkozatai

1. **A Bizottság nyilatkozata a nemzetközi jognak való megfelelésről**

Amikor az Unió a vitarendezési egyetértés (DSU) alapján jogvitát indít a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) egy másik tagjával szemben, a Bizottság minden észszerű erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy a lehető leghamarabb megszerezze az adott tag hozzájárulását ahhoz, hogy időközi fellebbezési eljárásként – amíg a Fellebbezési Testület a vitarendezési egyetértés 17. cikkével összhangban nem tudja teljes mértékben újra ellátni feladatait – a vitarendezési egyetértés 25. cikke szerinti választottbírósági eljáráshoz folyamodjék, amely megőrzi a Fellebbezési Testülethez benyújtott fellebbezések (a továbbiakban: fellebbezési választottbírósági eljárás) alapvető jellemzőit.

A végrehajtási jogi aktusoknak a rendelet 3. cikkének aa) pontja szerinti elfogadásakor a Bizottság az ellenintézkedésekre vonatkozó nemzetközi jogi követelményekkel összhangban jár el, amelyeket – a Nemzetközi Jogi Bizottság által elfogadott – az államok nemzetközi jogot sértő cselekményeiért való felelősségéről szóló cikkek kodifikálnak.

Így különösen a 3. cikk aa) pontja szerinti végrehajtási jogi aktusok elfogadása előtt a Bizottság fel fogja hívni az érintett WTO-tagot, hogy hajtsa végre a WTO vizsgálóbizottság megállapításait és ajánlásait, értesíteni fogja az érintett WTO-tagot az Unió ellenintézkedések meghozatalára irányuló szándékáról, és újólag meg fogja erősíteni, hogy nyitott arra, hogy a vitarendezési egyetértés követelményeivel összhangban tárgyalásokat folytasson egy kölcsönösen elfogadandó megoldásról.

Ha a végrehajtási jogi aktusokat a 3. cikk aa) pontja alapján már elfogadta, a Bizottság felfüggeszti azok alkalmazását, ha a Fellebbezési Testület a vitarendezési egyetértés 17. cikkével összhangban újrakezdi működését az érintett ügyben, vagy ha időközi fellebbezési eljárást kezdeményeznek, feltéve, hogy ezt az eljárást jóhiszeműen folytatják le.

2. **A Bizottság nyilatkozata**

A Bizottság üdvözli a 654/2014/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadását.

A Bizottság emlékeztet az eredeti rendelet elfogadásakor tett nyilatkozatára, többek között arra, hogy a végrehajtási jogi aktusokat, amelyek elfogadására a Bizottság felhatalmazást kap, objektív kritériumok alapján dolgoznák ki, és a tagállamok ellenőrzése alá tartoznának. E felhatalmazás gyakorlása során a Bizottság az eredeti rendelet elfogadásakor tett nyilatkozatnak és a jelen nyilatkozatnak megfelelően kíván eljárni.

A szolgáltatások kereskedelmét vagy a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásait érintő végrehajtási jogi aktusok tervezetének elkészítésekor a Bizottság emlékeztet a 9. cikk (1a) bekezdése szerinti kötelezettségeire, és megerősíti, hogy intenzív előzetes konzultációkat fog folytatni annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi vonatkozó érdek és következmény – a tagállamokkal együtt – a Bizottság tudomására juthasson, és azokat az intézkedések esetleges elfogadása során megfelelően figyelembe vegyék. E konzultációk során a Bizottság ki fogja kéri és várja a véleményét azon magánszektorbeli érdekelt feleknek, akiket az említett területeken az Unió által elfogadandó esetleges kereskedelempolitikai intézkedések érintenek. A Bizottság hasonlóképpen ki fogja kérni és várja a véleményét azon hatóságoknak is, amelyek az Unió által elfogadott lehetséges kereskedelempolitikai intézkedések végrehajtásában esetlegesen részt vesznek vagy érintettek.

A szolgáltatások kereskedelme és a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásai terén hozott intézkedések esetében a végrehajtási jogi aktusok tervezetének elkészítésekor a Bizottság megfelelően figyelembe veszi különösen az érintett területeket szabályozó jogszabályok megfogalmazásában vagy végrehajtásában részt vevő tagállami hatóságok hozzájárulásait, többek között arra vonatkozóan, hogy a lehetséges kereskedelempolitikai intézkedések hogyan hatnak az uniós és a nemzeti jogszabályokra. Hasonlóképpen, az ilyen kereskedelempolitikai intézkedések által érintett egyéb érdekelt felek is lehetőséget kapnak arra, hogy megfogalmazzák ajánlásaikat és aggályaikat az elfogadandó intézkedések megválasztásával és kialakításával kapcsolatban. Az észrevételeket meg fogják osztani a tagállamokkal, amikor a rendelet 8. cikke alapján fogadnak el intézkedéseket. Az ilyen bevezetett intézkedéseknek az alkalmazásuk alatti vagy a megszüntetésüket követő rendszeres felülvizsgálata szintén figyelembe fogja venni a tagállami hatóságok és a magánszektorbeli érdekelt felek ilyen intézkedések működésével kapcsolatos észrevételeit, és problémák felmerülése esetén kiigazításokat is lehetővé fog tenni.

Végül a Bizottság megerősíti, hogy nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a rendelet hatékony és eredményes eszköz legyen az Unió nemzetközi kereskedelmi megállapodások szerinti jogainak érvényesítéséhez, többek között a szolgáltatások kereskedelme és a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásai terén. Ezért az e területeken megválasztandó intézkedéseknek – az Unió jogaival összhangban – biztosítaniuk kell a hatékony jogérvényesítést is, hogy kiváltsák az érintett harmadik ország megfelelését, és összhangban legyenek az engedélyezett végrehajtási intézkedések típusára vonatkozó nemzetközi szabályokkal.

A Bizottság nyilatkozata

A rendelet 2014-es elfogadását követően a Bizottság elkötelezte magát amellett, hogy eredményes kommunikációt és véleménycserét folytat az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal azokról a kereskedelmi vitákról, amelyek a rendelet szerinti intézkedések elfogadásához vezethetnek, valamint általában a jogérvényesítési intézkedésekről. Szem előtt tartva az Unió nemzetközi kereskedelmi megállapodásai szerinti jogainak hatékony és eredményes érvényesítésére irányuló átfogó célkitűzést, a Bizottság a kölcsönös előnyök érdekében továbbra is segíteni és észszerűsíteni fogja az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal folytatott együttműködését.

A Bizottság vállalja különösen, hogy megerősített jogérvényesítési rendszerének részeként megvizsgálja az Unió nemzetközi kereskedelmi megállapodásainak – a Parlament, annak képviselői vagy bizottságai, illetve a Tanács által felvetett – állítólagos megsértését, amennyiben az ilyen kérelmeket alátámasztó bizonyítékokkal egészítik ki. A Bizottság folyamatosan tájékoztatni fogja a Parlamentet és a Tanácsot a megerősített jogérvényesítési munkájának eredményeiről.

A megerősített jogérvényesítési rendszer alkalmazása során a Bizottság ugyanolyan figyelmet fog fordítani az uniós kereskedelmi megállapodások kereskedelmi és fenntartható fejlődési rendelkezéseinek állítólagos megsértésére, mint a piacra jutási rendszerek állítólagos megsértésére. A kereskedelmi és a fenntartható fejlődési rendelkezések állítólagos megsértéseinek feldolgozását teljes mértékben integrálni fogják a rendszerbe. A Bizottság előnyben fogja részesíteni azokat az eseteket, amelyek a kereskedelem összefüggésében különösen súlyosak a munkavállalókra vagy a környezetre gyakorolt hatásuk szempontjából, amelyek rendszerszintű jelentőségűek, és amelyek jogilag megalapozottak.

A Bizottság továbbra is teljes mértékben együtt fog működni az illetékes parlamenti bizottsággal az erre kijelölt üléseken, hogy – többek között az uniós gazdasági ágazatokra gyakorolt hatások tekintetében – véleményt cseréljen a kereskedelmi vitákról és a jogérvényesítési intézkedésekről. Ebben az összefüggésben a Bizottság folytatja beszámolási gyakorlatát: valamennyi függőben lévő jogvitáról rendszeres időközönként helyzetjelentést ad, a vitákkal kapcsolatos főbb fejleményekről pedig azonnali tájékoztatást, ugyanakkor amikor az ilyen tájékoztatást a tagállamokkal is megosztja. Ez a beszámolás és információmegosztás a Tanács és a Parlament illetékes bizottságain keresztül fog zajlani.

2021. január 19., kedd

Ugyanakkor a Bizottság továbbra is rendszeresen tájékoztatni fogja a Parlamentet és a Tanácsot az olyan nemzetközi fejleményekről, amelyek a rendelet szerinti intézkedések elfogadását szükségessé tevő helyzetekhez vezethetnek.

Végül a Bizottság ismét megerősíti a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti kötelezettségvállalásait, miszerint haladéktalanul továbbítja a Parlamentnek és a Tanácsnak a végrehajtási aktusok tervezetét, amelyet a tagállamok bizottsága elé terjeszt, valamint a végrehajtási aktusok végleges tervezetét is azt követően, hogy a bizottság véleményt nyilvánított. Mindezt a komitológiai nyilvántartás kezeli.